ÖĞRENCI KITABI

10. sınıf
Görsel Sanatlar

1. Dönem • Uygulama ve Ürün Çalışmaları • Hazırlık ve Prova • 2026–2027

Uygulama / ürün provası

ChatGPT Image ile üretilmiş kurgu sahne • Ölçekli çizim veya gerçek olay belgesi değildir.

Düşün. Gerekçelendir. Yeniden dene.

BU KİTAPTA

9 uygulama / ürün provası • 3 kolay + 3 orta + 3 zor • konu anlatımı ve hap bilgiler • karma çalışma sayfaları • çözüm ve üretim alanları

Uygulama derslerinde performans öğretmen gözlemiyle değerlendirilir; örnek ürün tek doğru değildir.

Adı soyadı: _____ Sınıfı: _____

KAPSAM VE KULLANIM

Çalışma yolun

KAPSAM

2026–2027 TYMM taslak çerçeve planı. Resmî tam yazılı senaryosu olmayan derslerde yıllık planın ilk öğrenme alanları temel alınmıştır.

Bu ders için burada uygulama ve ürün çalışmaları sunulmaktadır. Resmî ortak yazılı veya OYSS formu olarak adlandırılmamıştır. Okulun uygulama ve değerlendirme planı esas alınır.

1. Konu anlatımını oku; hap bilgiyi kendi cümlenle açıkla.
2. Çalışma sayfalarını çöz ve yanlış düşünceyi düzelt.
3. K1–K3, O1–O3, Z1–Z3 provalarını sırasıyla uygula.
4. Öğretmen kitabındaki açıklama ve puan ölçütleriyle kontrol et.

Kolay/orta/zor sınıflaması amaçlanan düşünme yükünü belirtir; öğrenci pilotuyla ölçülmüş güçlük değildir. Bazı derslerde aynı bağlam farklı sorularla yeniden ele alınır. Formlar eşdeğerliği kanıtlanmış paralel testler değildir.

Öğrenme hedefleri

GS.10.1.1 • Plastik sanatlar ve mekân

GS.10.1.2 • Kaynak ve tasarım kararı

GS.10.1.3 • Ürün ve öz değerlendirme

Kaynak: https://tymm.meb.gov.tr/assets/file/gorsel-sanatlar-dersi-taslak-yillik-planlar_20260827_083808_000.zip

Bu çalışma resmî sınav, OYSS sorusu veya MEB onaylı yayın değildir. Hazırlık etkinliklerindeki çoktan seçmeli ve eşleştirmeli görevler, tam yazılı formunun 100 puanına dahil değildir.

KONU ANLATIMI

Önce kavramı kur

01 / Plastik sanatlar ve mekân

Plastik sanatlarda çizgi, biçim, hacim, renk, doku ve mekân malzemeyle ilişki kurar. İki boyutlu taslak ile üç boyutlu ürün arasında görünmeyen yüzeyler ve derinlik açısından fark vardır.

HAP BİLGİ

Gördüğün özellik ile yorumunu ayır.

Sık hata: Tek bir biçimden kesin sanatçı veya kültür atfetme.

02 / Kaynak ve tasarım kararı

Tek kaçışlı perspektifte göz hizası ufuk çizgisini belirler; derinliğe giden paralel kenarlar ortak kaçış noktasına yönelir. Dikeylerin ve ön düzlemin ilişkisi tutarlı korunur.

HAP BİLGİ

Kaynağı, yaptığın dönüşümü ve gerekçeni yaz.

Sık hata: Esinlenmeyi kopyalama ile karıştırma.

03 / Ürün ve öz değerlendirme

Amaç, hedef izleyici, malzeme, eskiz, deneme, geri bildirim ve son düzenleme bir üretim zinciri kurar. Ölçütler üründen önce belirlenir.

HAP BİLGİ

Kararını görünür bir ayrıntıyla destekle.

Sık hata: Yalnız güzel/çirkin yargısı kullanma.

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEK

Bir soruyu düşünerek çöz

Afişte yazı, aynı tondaki yoğun desen üzerinde okunmuyor. Mesajı koruyan en doğrudan değişiklik hangisidir?

SONUÇ

Yazı-zemin karşıtlığını ve boşluğu düzenlemek

Kontrast ve boşluk, görsel hiyerarşiyi ve okunurluğu etkiler. Çözüm hedef izleyici ve mesajla ilişkilendirilir; yalnız süs eklemek yeterli değildir.

KENDİ KONTROLÜN

Verilenler ne? Hangi kavramı kullandım? Varsayımım ne? Sonucumu işlem, metin veya gözlemle destekledim mi?

Örneği kapat. Aynı açıklamayı kendi sözcüklerinle yaz.

ÇALIŞMA SAYFASI 1

Seç ve gerekçelendir

Bu bölüm öğretim amaçlıdır; tam prova puanına dahil değildir.

1 / Afişte yazı, aynı tondaki yoğun desen üzerinde okunmuyor. Mesajı koruyan en doğrudan değişiklik hangisidir?

A) Daha çok desen ekleyip yazıyı küçültmek

B) Başlığı tamamen kaldırıp amacı gizlemek

C) Okunurluğu izleyicinin hatası saymak

D) Yazı-zemin karşıtlığını ve boşluğu düzenlemek

Seçiminin gerekçesi:

2 / Bir öğrenci önceki soruda şu seçeneği savunuyor: “Daha çok desen ekleyip yazıyı küçültmek” Bu düşüncenin hatasını açıkla; doğru düşünceyi bir karşı örnek, işlem veya metin kanıtıyla yeniden kur.

ÇALIŞMA SAYFASI 2

Bağlantıyı kur

Aşağıdaki üç konu başlığını, açıklamalarıyla eşleştir. Bir eşleşmeyi kendi örneğinle açıkla.

1. Plastik sanatlar ve mekân

2. Kaynak ve tasarım kararı

3. Ürün ve öz değerlendirme

A) Amaç, hedef izleyici, malzeme, eskiz, deneme, geri bildirim ve son düzenleme bir üretim zinciri kurar. Ölçütler üründen önce belirlenir.

B) Plastik sanatlarda çizgi, biçim, hacim, renk, doku ve mekân malzemeyle ilişki kurar. İki boyutlu taslak ile üç boyutlu ürün arasında görünmeyen yüzeyler ve derinlik açısından fark vardır.

C) Tek kaçışlı perspektifte göz hizası ufuk çizgisini belirler; derinliğe giden paralel kenarlar ortak kaçış noktasına yönelir. Dikeylerin ve ön düzlemin ilişkisi tutarlı korunur.

Eşleştirmem ve kendi örneğim:

GÖRSEL ÇALIŞMA SAYFASI

Gör, ayır, yorumla

ChatGPT Image ile üretilmiş kurgu sahne • Ölçekli çizim veya gerçek olay belgesi değildir.

Atölye görselinde iki malzeme/biçim ve bir iş birliği davranışı belirle. Görünen düzeni başlangıç kabul ederek farklı bir ürün fikri çiz; iki tasarım kararının amacını açıkla.

UYGULAMA PROVASI

K1 / Kolay

5 görev • 100 puan • Uygulama süresini öğretmenin belirler.

Adı soyadı: _____ Tarih: _____ Puan: _____

1. SORU • 20 PUAN

Tasarım konusu: okuma köşesi maketi. A taslağında tek büyük biçim ortada, yazı altta ve açık zemin üzerinde koyu renkte. B taslağında birçok küçük biçim birbirine değiyor, yazı desenin üzerinde ve benzer tonda. Ürün okulda sergilenecek; malzeme olarak kâğıt, karton ve güvenli yapıştırıcı kullanılabilir.

İki taslak arasındaki iki görünür farkı yaz.

2. SORU • 20 PUAN

Konuyu anlatacak üç öğeli bir eskiz çiz; öğeleri adlandır.

3. SORU • 20 PUAN

Seçtiğin eskizi küçük bir ürüne dönüştür; bir çizgi, biçim veya doku kararını açıkla.

UYGULAMA PROVASI

Devam

4. SORU • 20 PUAN

Bir arkadaşından tek bir açık geri bildirim iste; önerisini kaydet.

5. SORU • 20 PUAN

Ürününü iki cümleyle tanıtan bir etiket yaz.

UYGULAMA PROVASI

K2 / Kolay

5 görev • 100 puan • Uygulama süresini öğretmenin belirler.

Adı soyadı: _____ Tarih: _____ Puan: _____

1. SORU • 20 PUAN

Tasarım konusu: küçük sergi mekânı. A taslağında aynı biçim düzenli aralıkla tekrarlanıyor. B taslağında aynı biçim farklı boyut ve yönlerle, bir noktada yoğunlaşarak düzenleniyor. Ürün okulda sergilenecek; malzeme olarak kâğıt, karton ve güvenli yapıştırıcı kullanılabilir.

İki taslak arasındaki iki görünür farkı yaz.

2. SORU • 20 PUAN

Konuyu anlatacak üç öğeli bir eskiz çiz; öğeleri adlandır.

3. SORU • 20 PUAN

Seçtiğin eskizi küçük bir ürüne dönüştür; bir çizgi, biçim veya doku kararını açıkla.

UYGULAMA PROVASI

Devam

4. SORU • 20 PUAN

Bir arkadaşından tek bir açık geri bildirim iste; önerisini kaydet.

5. SORU • 20 PUAN

Ürününü iki cümleyle tanıtan bir etiket yaz.

UYGULAMA PROVASI

K3 / Kolay

5 görev • 100 puan • Uygulama süresini öğretmenin belirler.

Adı soyadı: _____ Tarih: _____ Puan: _____

1. SORU • 20 PUAN

Tasarım konusu: atölye iç mekân düzeni. A taslağı göz hizasından tek bakışla düzenlenmiş; B taslağında bir nesnenin önden ve yandan görünüşleri aynı yüzeyde birleştirilmiş. İkisi de bu görev için hazırlanmış kurgu betimlemelerdir. Ürün okulda sergilenecek; malzeme olarak kâğıt, karton ve güvenli yapıştırıcı kullanılabilir.

İki taslak arasındaki iki görünür farkı yaz.

2. SORU • 20 PUAN

Konuyu anlatacak üç öğeli bir eskiz çiz; öğeleri adlandır.

3. SORU • 20 PUAN

Seçtiğin eskizi küçük bir ürüne dönüştür; bir çizgi, biçim veya doku kararını açıkla.

UYGULAMA PROVASI

Devam

4. SORU • 20 PUAN

Bir arkadaşından tek bir açık geri bildirim iste; önerisini kaydet.

5. SORU • 20 PUAN

Ürününü iki cümleyle tanıtan bir etiket yaz.

UYGULAMA PROVASI

O1 / Orta

5 görev • 100 puan • Uygulama süresini öğretmenin belirler.

Adı soyadı: _____ Tarih: _____ Puan: _____

1. SORU • 20 PUAN

Tasarım konusu: okuma köşesi maketi. A taslağında tek büyük biçim ortada, yazı altta ve açık zemin üzerinde koyu renkte. B taslağında birçok küçük biçim birbirine değiyor, yazı desenin üzerinde ve benzer tonda. Ürün okulda sergilenecek; malzeme olarak kâğıt, karton ve güvenli yapıştırıcı kullanılabilir.

İki taslaktan hangisini konu için daha uygun bulduğunu iki görsel kanıtla savun.

2. SORU • 20 PUAN

Aynı konu için iki farklı eskiz üret; odak ve yerleşim farkını açıkla.

3. SORU • 20 PUAN

Üründe en az iki görsel öğe/ilke kullan; bunların mesaja katkısını ürün üzerinde göster.

4. SORU • 20 PUAN

Geri bildirime göre bir değişiklik yap; önce ve sonrayı gerekçeyle karşılaştır.

UYGULAMA PROVASI

Devam

5. SORU • 20 PUAN

Etikette amaç, malzeme ve bir tasarım kararını açıkla; kullandığın kaynağı belirt.

UYGULAMA PROVASI

O2 / Orta

5 görev • 100 puan • Uygulama süresini öğretmenin belirler.

Adı soyadı: _____ Tarih: _____ Puan: _____

1. SORU • 20 PUAN

Tasarım konusu: küçük sergi mekânı. A taslağında aynı biçim düzenli aralıkla tekrarlanıyor. B taslağında aynı biçim farklı boyut ve yönlerle, bir noktada yoğunlaşarak düzenleniyor. Ürün okulda sergilenecek; malzeme olarak kâğıt, karton ve güvenli yapıştırıcı kullanılabilir.

İki taslaktan hangisini konu için daha uygun bulduğunu iki görsel kanıtla savun.

2. SORU • 20 PUAN

Aynı konu için iki farklı eskiz üret; odak ve yerleşim farkını açıkla.

3. SORU • 20 PUAN

Üründe en az iki görsel öğe/ilke kullan; bunların mesaja katkısını ürün üzerinde göster.

4. SORU • 20 PUAN

Geri bildirime göre bir değişiklik yap; önce ve sonrayı gerekçeyle karşılaştır.

UYGULAMA PROVASI

Devam

5. SORU • 20 PUAN

Etikette amaç, malzeme ve bir tasarım kararını açıkla; kullandığın kaynağı belirt.

UYGULAMA PROVASI

O3 / Orta

5 görev • 100 puan • Uygulama süresini öğretmenin belirler.

Adı soyadı: _____ Tarih: _____ Puan: _____

1. SORU • 20 PUAN

Tasarım konusu: atölye iç mekân düzeni. A taslağı göz hizasından tek bakışla düzenlenmiş; B taslağında bir nesnenin önden ve yandan görünüşleri aynı yüzeyde birleştirilmiş. İkisi de bu görev için hazırlanmış kurgu betimlemelerdir. Ürün okulda sergilenecek; malzeme olarak kâğıt, karton ve güvenli yapıştırıcı kullanılabilir.

İki taslaktan hangisini konu için daha uygun bulduğunu iki görsel kanıtla savun.

2. SORU • 20 PUAN

Aynı konu için iki farklı eskiz üret; odak ve yerleşim farkını açıkla.

3. SORU • 20 PUAN

Üründe en az iki görsel öğe/ilke kullan; bunların mesaja katkısını ürün üzerinde göster.

4. SORU • 20 PUAN

Geri bildirime göre bir değişiklik yap; önce ve sonrayı gerekçeyle karşılaştır.

UYGULAMA PROVASI

Devam

5. SORU • 20 PUAN

Etikette amaç, malzeme ve bir tasarım kararını açıkla; kullandığın kaynağı belirt.

UYGULAMA PROVASI

Z1 / Zor

5 görev • 100 puan • Uygulama süresini öğretmenin belirler.

Adı soyadı: _____ Tarih: _____ Puan: _____

1. SORU • 20 PUAN

Tasarım konusu: okuma köşesi maketi. A taslağında tek büyük biçim ortada, yazı altta ve açık zemin üzerinde koyu renkte. B taslağında birçok küçük biçim birbirine değiyor, yazı desenin üzerinde ve benzer tonda. Ürün okulda sergilenecek; malzeme olarak kâğıt, karton ve güvenli yapıştırıcı kullanılabilir.

İki taslağın güçlü ve sınırlı yanlarını değerlendir; bağlama göre değişen bir yorum ve kanıt gerektiren bir iddiayı ayır.

2. SORU • 20 PUAN

İki eskiz üret; hedef izleyici ve malzeme sınırlılığına göre birini seç. Seçmediğin taslağın kullanılabileceği başka bir bağlam belirt.

3. SORU • 20 PUAN

Ürünün ilk sürümünü oluştur; bir unsurun anlamını değiştirerek ikinci sürüm üret ve etkiyi karşılaştır.

UYGULAMA PROVASI

Devam

4. SORU • 20 PUAN

İki çelişen geri bildirimi amaç ve kanıtla değerlendir; birini uygulayıp diğerini neden uygulamadığını açıkla.

5. SORU • 20 PUAN

Amaç, kaynak, özgün katkı, erişilebilir sunum ve bir sınırlılığı içeren kısa sanatçı açıklaması yaz.

UYGULAMA PROVASI

Z2 / Zor

5 görev • 100 puan • Uygulama süresini öğretmenin belirler.

Adı soyadı: _____ Tarih: _____ Puan: _____

1. SORU • 20 PUAN

Tasarım konusu: küçük sergi mekânı. A taslağında aynı biçim düzenli aralıkla tekrarlanıyor. B taslağında aynı biçim farklı boyut ve yönlerle, bir noktada yoğunlaşarak düzenleniyor. Ürün okulda sergilenecek; malzeme olarak kâğıt, karton ve güvenli yapıştırıcı kullanılabilir.

İki taslağın güçlü ve sınırlı yanlarını değerlendir; bağlama göre değişen bir yorum ve kanıt gerektiren bir iddiayı ayır.

2. SORU • 20 PUAN

İki eskiz üret; hedef izleyici ve malzeme sınırlılığına göre birini seç. Seçmediğin taslağın kullanılabileceği başka bir bağlam belirt.

3. SORU • 20 PUAN

Ürünün ilk sürümünü oluştur; bir unsurun anlamını değiştirerek ikinci sürüm üret ve etkiyi karşılaştır.

UYGULAMA PROVASI

Devam

4. SORU • 20 PUAN

İki çelişen geri bildirimi amaç ve kanıtla değerlendir; birini uygulayıp diğerini neden uygulamadığını açıkla.

5. SORU • 20 PUAN

Amaç, kaynak, özgün katkı, erişilebilir sunum ve bir sınırlılığı içeren kısa sanatçı açıklaması yaz.

UYGULAMA PROVASI

Z3 / Zor

5 görev • 100 puan • Uygulama süresini öğretmenin belirler.

Adı soyadı: _____ Tarih: _____ Puan: _____

1. SORU • 20 PUAN

Tasarım konusu: atölye iç mekân düzeni. A taslağı göz hizasından tek bakışla düzenlenmiş; B taslağında bir nesnenin önden ve yandan görünüşleri aynı yüzeyde birleştirilmiş. İkisi de bu görev için hazırlanmış kurgu betimlemelerdir. Ürün okulda sergilenecek; malzeme olarak kâğıt, karton ve güvenli yapıştırıcı kullanılabilir.

İki taslağın güçlü ve sınırlı yanlarını değerlendir; bağlama göre değişen bir yorum ve kanıt gerektiren bir iddiayı ayır.

2. SORU • 20 PUAN

İki eskiz üret; hedef izleyici ve malzeme sınırlılığına göre birini seç. Seçmediğin taslağın kullanılabileceği başka bir bağlam belirt.

3. SORU • 20 PUAN

Ürünün ilk sürümünü oluştur; bir unsurun anlamını değiştirerek ikinci sürüm üret ve etkiyi karşılaştır.

UYGULAMA PROVASI

Devam

4. SORU • 20 PUAN

İki çelişen geri bildirimi amaç ve kanıtla değerlendir; birini uygulayıp diğerini neden uygulamadığını açıkla.

5. SORU • 20 PUAN

Amaç, kaynak, özgün katkı, erişilebilir sunum ve bir sınırlılığı içeren kısa sanatçı açıklaması yaz.